

Red. și Adm.-ția:
Școala No. 4.
Str. Delavrancea 23
Apare la 5 și la 20
a fiecărei luni

FOAIA ȘCOLARĂ

Abonamente:

Pe un an Lei 120
Pe jum. an Lei 60
Inserțiuni și reclame
se publică după tarif
Manuscrisele nu se
:: :: înapoiază :: ::

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR DIN BIHOR

Invățătorul în Rusia de azi.

Credem interesant să zugrăvim situația învățătorului din Rusia zilelor noastre, pentru a se vedea o latură a omenirii de azi, rezultat al unei nebușii.

Starea învățământului primar în Rusia nici nu mai poate fi luată în seamă, căci pentru o viață socială comunistă prea multă lumină strică. Una din caracteristicile comunismului este și ura față de tot ce-l învățat, tot ce e cult și luminat. Se înțelege dar ușor că cu asemenea modeste idealuri, rolul învățătorului se reduce la nimic. Nu mai vorbim de situația sa materială, cea mai de plâns, cea mai inferioară posibilă, amintindu-ne de acea a sclavilor greci cari făceau pe pedagogii la Romani.

Luăm informațiunile după datele oficiale ale buletinelului Biroului internațional, care conchide pur și simplu că învățătorul în Rusia este un nenorocit.

Numit la postul său, călătorește sute de kilometri în vasta Rusie ca să ajungă într'un sat de flămânzi, cu școala derăpănată, murdară și haljocorită de filosofilii roșii, cărora numai școală nu le trebuie. Și nu le trebuie școală nici bietilor fărăni căci d'abia luptă cu moartea care-i amenință la fiecare pas. Bietul învățător, când pe jos, când cu trenul, cutreeră țara nu-și găsește școală, nu-și găsește elevi și nici cu ce să-și fină zilele amărâte de apostol. Dacă ar trăi azi marele Tolstoi ar ridică blesteme pe capul nelegiuitorilor roșii numai pentru suferințele învățătorului.

Sunt însă și acolo ca și alturea învățători cari trăiesc bine și aceia sunt învățătorii cari se pricep în a găsi căile largi, iar nu cărările spinoase de apostoli. Sunt învățătorii cari fac politică și cari punându-se în serviciul propagandei comuniste, au schimbat în Rusia noșlunea de învățător. Azi acolo învățător înseamnă propagandist politic, învățătorul apostol fiind lăsat să se hrănească în satele infometate cu fărmiturile flămânzilor. Acolo în sate, unde totuși mai există școală și unde tot pentru motive politice — pentru pregătirea generației comuniste de mâine — sunt adunați copiii la carte, bietul învățător se istovește zece ore pe zi cu clase extra numeroase, căci învățătorii sunt tot mai puțini.

Învățătorii dela orașe, unde terenul de propagandă politică e mai întins, îndeplinesc funcțiuni multiple: organizează spectacole pe placul roșilor; țin conferințe anarhice, demonstrând nevoia comunismului; sufleurla teatru; directori de bal; întocmesc listele de impozite, din care să se alimenteze nebunia criminală de acolo; în sfârșit ceace e mai grozav și mai nepotrivit cu idealul învățătorului, în Rusia ei trebuie, vrea nu vrea, crede nu crede, să facă cea mai întinsă propagandă împotriva credinței în Dumnezeu. Învățătorul acolo este cel mai puternic agent de propagandă ateistă, cel mai mare apostol al necredinței. Cel mai bun învățător în țara roșilor, este acela care pustiește calea marelui învățător, este acela care produce o generație tot mai necredincioasă.

Își poate dar oricine închipui ce poate pregăti școala rusească de azi, în care nici lumina, nici credința nu mai pot trăi, Lumina caldă a creștinismului, rezultat al unei sforțări omenești de sute de veacuri, este călcată în picioare tocmai de aceia cari trebuiau să fie în slujba ei. E o situație paradoxală ca și mentalitatea bolnavilor de peste Nistru, cari au înțeles să întrebuițeze și școala pentru scopurile luiului.

Fără să vrem însă chemăm în minte situația învățătorului dela noi și suntem de acord cu ei când spunem că sunt multe puncte de asemănare. Și aici învățătorul are de luptat cu moartea uneori, și aici lupta vieții îl copleșește și-i sugerează vloga sa de apostol.

Dar să distingem cinstii un lucru: acolo în Rusia nenorocirea învățătorului este datorită unui sistem politic de guvernare; unor concepții nenorocite cum le-am văzut mai sus. La noi nu numai învățătorul, ci toată lumea muncitoare, care înțelege să nu fure, să nu scape fără muncă și fără să aducă folos țării, toată această lume suferă din cauza împrejurărilor turburi de după războiu. În timp ce acolo în Rusia totul duce spre calea morții, la noi să mulțumim lui Dumnezeu că e o muncă de ridicare la viață nouă, la viață românească, e un gând de purificare și de înălțare.

Aici la noi cei ce ne conduc școlile au înțeles să lupte din răzputeri pentru ridicare de localuri să nătoase, să le înzestreze cu pământ și să dea posibi-

litate învățătorului să-și îndeplinească tot mai bine și mai conștiințios rolul său nobil. La noi mai ales învățătorului i se cere să întărească și mai mult credința care este chlagul cel mai puternic al oricărei organizațiuni sociale.

Și dacă și la noi se găsesc totuși și învățători cari să se înroleze în serviciul propagandelor de gașcă, de politicanism și de pricopseală, avem cel puțin norocul că aceasta nu le-o impune nimeni. Sunt dezertori din calea datoriei celei mai sfinte ale unor indivizi, dar nu sunt sisteme ca în Rusia. La noi cine înțelege să fie învățător, să la ceea grea a risipirei întinerii și a necredinței, cine vrea să renunțe la câștig estin și la pricopseală, la confort și la strălucire mlncinoasă; poate să facă în satul său minuni și operă, care să fie mai folositoare decât propaganda politică și gălăgia învățătorilor dezertori.

George Bota.

Ce valoare are pentru educație cunoașterea individualității copilului.

De importanța pedagogică a individualității, își da perfect de bine seama Rousseau, căci el arată că atunci când educatorul e silit să intervină, știe ce regim moral să întrebuițeze care să se potrivească mai bine naturii sale.

O altă pedagogă, o înflăcărată adeptă a educației prin libertate, este și Ellen Key. O optimistă și ea, ca și Rousseau, vede în sufletul omănesc tendința către bine. A face din fiecare viciu virtutea corespunzătoare, „aceasta înseamnă a învinge răul prin bine”. De aceea condamnă cu toată energia orice sistem de educație prin constrângere.

Ellen Key recomandă o educație organică, adică o educație care să ție seamă de individualitatea elevului și nu să-i impună orice legi ar voi educatorul. Idealul trebuie căutat în sufletul copilului, nu impus de educator.

Ellen Key se ridică cu toată energia contra familiei, care e chemată să ofere un mediu favorabil dezvoltării copiilor, contra școlii actuale, care impunând tuturor copiilor aceleași legi, aceleași sentimente și aceleași datorii, înăbușe conștiința individuală și are ca efect distrugerea personalității. Un corolar al acestui principiu, ar fi un studiu liber și variat și de aceea recomandă alegerea liberă a obiectelor de studiu

„Ar trebui nimicita din temelie școala actuală, zice ea, al cărui rezultat este un creier uzat, nervi slabi, lipsă de originalitate, slăbirea simțului de observație, asuprirea tendințelor idealiste. Din toate acestea rezultă omul lipsit de încredere în sine, sclav al mediului în care trăește, ascultând mai mult de opinia publică, decât de conștiința lui; scurt un om lipsit de personalitate”.

E o apropiere foarte strânsă de ideea între sistemul de educație recomandat de Rousseau și al lui Ellen Key. „Cel mai mare secret al educației este după aceasta a nu educa”.

Nimeni nu mai contestă astăzi principiul educației prin libertate. Totuși optimismul nostru să nu meargă prea departe. Să nu se uite că pe lângă bunele dispoziții cu care e născut copilul și cari ar trebui exercitate el aduce adesea și foarte multe rele. Educatorul trebuie să aibă ochii veghetor și să intervină adesea cu multă energie pentru a combate înclinațiile rele. Astfel cuvântul de libertate în educație să nu fie interpretat într-un înțeles greșit. Eu înțeleg prin libertate lipsa de orice constrângere care ar împiedeca manifestarea liberă a pornirilor naturale ale elevului, fără însă ca aceasta libertate să se acorde și în exercitarea lor. Aci educatorul să intervină cu toată autoritatea, combatând înclinațiile cele rele și provocând manifestarea celor bune. Libertatea se pregătește de cele mai multe ori prin constrângere. Se știe că nimenea nu e mai liber în alegerea motivelor, decât acela care e mai determinat de mai multe cauze. Nici una nu-l încătușează și totuși toate îl determina. Dar pentru a putea interveni cu folos în educație e necesară o cunoaștere cât mai aprofundată a individualității elevului. Pentru a-l cunoaște, ar trebui ca profesorul să fie cât mai mult în contact cu el. Idealul ar fi să fie educat individual, așa cum recomandă Rousseau, deși și acest sistem ar avea neajunsurile lui din alte puncte de vedere — aceasta însă e o imposibilitate pentru marea majoritate. În școala de asemenea, mai ales cu organizația ei actuală, cu clasele suprapopulate, profesorul e în imposibilitate de a cunoaște pe fiecare individual. Și să ne mai plângem atunci că școala nu dă rezultate! Dar cum idealul de a avea cât mai puțini elevi, rămâne numai ideal, ce sistem să adoptăm atunci ca să îndreptăm?

E cunoscută clasificarea lui Ribot cu privire la diferitele tipuri de temperamente. Cu toate variațiunile individuale, oamenii prezintă anumite caractere comune. În școala pentru stabilirea diferitelor categorii, s'ar putea lua ca punct de plecare intelctul, pentru că acesta trebuie supus unei norme generale, pentru celelalte însușiri mai ales cele morale se poate interveni și individual. Căci e pierdere pentru școală când copiii cu o inteligență bine înzestrată studiază alături de cei cu o inteligență inferioară. Cei dintâi pierd și interesul pentru studii și dragoste de muncă, cei din urmă se surmenează prea mult și se simt foarte descurajați”. Mă gândesc de câte ori sunt silită să las o lecție repetiție ce protestări energice se fac din partea elevilor bune. În școala e bine să se lucreze cu elemente apropiate pentru a se stimula unii pe alții; dar e condamnat să lucrezi cu elemente extreme.

În aceasta privință pedagogul german Meumann

are o încercare f. interesantă pentru a se studia individualitatea elevului din punct de vedere pedagogic.

II caracterizează individualitățile cu privire la: 1) elemente cu care lucrează conștiința adică senzații și percepții. 2) Cu privire la funcțiunile simple sau compuse — prin care acele elemente sunt primite și prelucrate în conștiința. Adică păstrarea în memorie, reproducerea și preluarea logică a materialului sufletesc.

3) Cu privire la condițiile sub influența cărora sunt supuse acele funcții. (Dispoziții individuale, Constituție psiho-fizică, puterea de atenție, obiceiul). 4) Cu privire la acțiunea comună a elementelor în funcțiune și condițiile psihice ale acestei acțiuni.

Apoi considerarea însușirilor individuale din punct de vedere colectiv și cantitativ.

Un alt mijloc de cunoaștere a individualității, ar fi o cât mai strânsă legătură între școală și familie. Ar fi bine ca profesorii să ia cât mai des contact cu părinții să cunoască cât mai bine pe elevi prin ei; iar părinții să primească dela profesori sugestii în educarea copiilor lor. Prin aceasta cooperare între părinți și profesori, nu numai că s'ar ajuta munca profesorului, dar s'ar și sprijini. Părinții vor înțelege atunci să lucreze mai atent și mai inteligent pentru fericirea copiilor lor. Poate și aceea vanitate ce o au părinții când e vorba de copiii lor ar dispărea căci vor înțelege mai bine argumentele profesorului când se bazează pe cunoașterea precisă a caracterului copilului lor. Și atunci familia n'ar mai darâma puținul ce-l face școală, și ar sprijini reciproc și munca școlii ar fi mai rodnică.

O încercare în direcția aceasta se face acum în Franța. Iată cum se procedează în unele școli. Pentru cunoașterea individualității fizice fiecare elev are niște carnețe, așa numitele carnețe sanitare, constituite pe câte 3 luni, în care se menține greutatea corpului talia, perimetrul toracic. Când examenele trimestriale indică o dezvoltare defectuoasă a fizicului elevului, se recurge la un examen medical și se avizează părinții.

Pentru educația intelectuală și morală sunt de asemenea carnețe cu anumite chestiuni la cari părinții sunt siliți să răspundă. Se întreabă de ex. dacă copilul, e atent sau nu, vioi sau apatic, ce facultăți intelectuale are mai dezvoltate — ce aptitudini în ramuri ale instrucției.

Pentru cunoașterea caracterului se întreabă, dacă este încrezător sau temător, expansiv sau răcut, altruist sau egoist, ce înclinații dominante are, ce gusturi și sentimente caracteristice; îi place ordinea, curățenia, adevărul, dreptatea; are voință, a contractat obiceiuri rele. Ce scopuri urmăresc părinții cu privire la educația morală a copilului, pentru ce carieră îl hotărăsc.

Se înțelege atunci că școală nu va mai da niște produse de fabrică, ci niște personalități care vor lucra cu folos în societate. America a înțeles mai bine

acest principiu nu numai în alegerea profesiunilor dar și în activitatea practică.

Atelierele primesc lucrători selecționându-i după aptitudinile lor. Înțelege oricine că rezultatul nu e numai material, dar și moral, căci cine lucrează ceace are vocațiune lucrează mai bine și se simte fericit. Munca ușoară dar neplăcută, obosește mai mult decât a muncă grea, dar care se face cu plăcere.

Un alt mijloc de cunoașterea a individualității sunt conferințele profesorilor în care se discută diferitele observații făcute asupra elevilor. E o încercare și aceasta dar nu e prea eficientă, căci observațiile sunt foarte superficiale; se discută mai mult în abstract.

Atitudinea profesorului contribuie foarte mult la desăvârșirea mai liberă a caracterului. Să nu se instruiască prin autoritate care depășește pe elevi de profesor. Elevul și profesorul să nu se privească ca două entități, ci să existe un raport de prietenie între elev și profesor; Profesorul să înțeleagă pe elev, să știe să se coboare în sufletul elevului ca să-l poată apoi să-l înalțe până la el. Să aibă acel ascendent asupra lui, care se câștigă numai printr'un respect pornit din iubire. Elevul să simțea că profesorul îi e cel mai bun și înțelept prieten. Cu câtă sinceritate și libertate se va manifesta atunci întreaga sa ființă. Școala să fie o instituție de cultură pasă în primul rând în serviciu indivizilor și apoi în al statului. Scopul ei să nu fie nivelarea individualităților, ci dezvoltarea de personalități prin care se poate realiza progresul și tinde către umanitate. Este după Jean Paul Richter un ideal mare general, umanitatea ideală, care este o unitate a idealurilor individuale. „Nimic mărginit nu poate repeta idealitatea infinită, ei poate s'o reflecte numai în parte“.

ELEONORA FILIPIDESCU
prof. de pedagogie.

Dansurile moderne.

Nu-și depășește programul „Foaia școlară“ publicând acest articol, fiindcă deși s'ar părea că nu prea e legătură între una și alta, totuși dansurile moderne intra în cadrul activității noastre extra-școlare.

Nu punându-ne cu silința elevului ambițios de a ieși premiant să le învățăm, ca să dăm dovadă în baluri că și noi suntem oameni moderni și subțiri. Doamne ferește! Poate s'ar gândi cineva să se înscrie și la școala de dans. Nu! Alceva avem de făcut.

Serbările cu bal sunt aici în obiceiul pământului. Și toți ne grăbim să le facem. Scopul? Dintre cele mai frumoase. Biblioteca, monument, ajutor comitetelor școlare, etc. Câte nu se găsesc?

Dar . . . toate serbările cu bal au și în fond scopul ce se scrie pe firmă? Imi vine să mă îndoiesc.

Și nu uită câte un „Asistent” să facă tuturor cunoscut pe calea ziaristică rezultatul material și moral ce s'a obținut.

Rezultatul material poate; deși nu totdeauna.

Dar cel moral care are înălțătate? Serbarea și pe acesta poate și-l ajunge. Dar balul?

Se începe de formă cu „Hora” și poate, poate urmează „Sârba” Pe urmă?

Pe urmă „Ceardaș” ca'n vremile de altădată Fox-Trot, One-Step, Schymy, etc. și când se sfârșesc se iau „D'a capo”.

În sala de dans, decoltaj după ultima modă. Domnișorii parfumați cu batistele de-o palmă ieșite afară din buzunar.

Pe delături sătenii privesc curioși să vada și ei „cum își petrec domnișorii”. Și domnișorii își petrec minunat.

Domnișoarele, în costume cam deochiate, înțeleșitate în brațele tinerilor, se apleacă, se sucesc și se leagăna în toate chipurile după întorsăturile muzicii. Sătenii privesc, se cotesc, șoptesc. Și între cei ce formează subiectul șoaptelor lor te vâd și pe tine dascăle. În „alduitul” de adineaori dela serbare, cari i-ai făcut să rămână uimiți de ce știi pruncii lor, acum ca să nu rămâi mai pre jos de ceilalți domnișorii, mai cu seamă dacă tu ai mai fost și inițialorul, te dai la întrecere la dans și te vede și pe tine sucindu-te în toate chipurile corp lângă corp cu domnișoara.

Și pe când pe ceilalți îi privesc cu desgust, pe tine poate te privesc cu milă. Și când astfel de privilegiu se expune privirilor sătenilor, mă întreb.

Rezultatul moral . . . ??

El și-a atins scopul? Oricine vede că nu. Dar care-i cauza principală? Dansurile moderne: „Schymy & Co.” lată deci cum stă în legătură dansurile moderne cu activitatea noastră extrașcolară. Trebuie să le facem pașaport să se înapoieze în țara din care ne-au venit, sau în cel mai rău caz să ne curățim satele de ele lăsându-le să se desfășoare la oraș.

Avem noi dansurile noastre naționale mult mai frumoase și mai cinstite decât compania lui „Schymy”.

În sunetul ritmic al horelor românești să se lege domnișorii și domnișoarele nu în învârtelile „Ceardașului”.

Și acest lucru noi trebuie să-l facem. E greu? Nu-i ușor, da. Dar înaintașii noștri au biruit greutăți mai mari. Ori . . . poate nici pentru unii dintre noi nu e convenabil? Nu aceloră mă adresez, ci celor mai de inimă, cari înțeleg să pună mai pre sus binele obștească decât gusturile lor și cari pot să-și înfrâneze plăcerile ce n'ar fi tocmai împăcate cu morala. Și-mi place să cred că nu sunt puțini din aceștia.

M'aș simți fericit dacă s'ar începe o campanie

pentru introducerea și răspândirea dansurilor naționale la balurile, ce secondează serbările. Mai târziu, când nu s'ar dansa decât românește ne-am putea-o spune: „E opera noastră”!

I. CHIRIȚESCU
Invățător.

Invățătorul din Pădureni^{*)}

continuare din No. 8:

Astfel trecu vreme bunicică la mijloc. În răcoarea umbrarului, o toropeala plăcută începu a îngreuna picioarele învățătorului. O ceață subțire îi pănjenia vederile și-i învaluia pe încetul cugetul. Drumeții care veniseră după el, înhămaseră și porniseră de mult rânduri-rânduri, până ce mai sub seară se urni din loc și căruța cu lăstunoi, mișcându-se agale în pasul boilor, cu cărașul așezat turește în chilna, iar musafirul lungit deasupra pe maldărul de fân.

Musafirul nu era altul, decât Vlad. O mai spun, fiindcă și el simțea nevoia să și-o spună în gând, răsulând mirosul dulce al maldărului, pe care îl ținea îmbrățișat ca pe un frate.

— Cine face mâne lecție la conferință?

— Vlad Pleșa.

Și cine se școlă să-și dea părerea despre lecția de probă?

Tot eu — Vlad. Ai naibii e uneori drumul! Mergi lin, lin... ca pe apă... Acuma, iaca, cobor ca în scrânciob... Și roatele scârțâie parcă-s lautari: dânga-gânga, dânga-dânga...

— În țaturi, măi! Ține calea, că doar nu-i drumul numai al tal-tu

Strigatul vizitiului care trecuse pe delături pocnind din biciu, i se păru lui Vlad ca chiuitul scrânciobarilor când cer ouă și gologani dela flacăi. Loc! loc! Aici o poliță goală... Loc mai...

Musafirul cel vesel auziă ca'n vis: hora, lautarii și întreaga zarvă a surăției unui han de munte, la Paști...

Apoi hora se risipi și căruța porni iarăși, lin-lin ca un cântec de demult:

Când o fi, și-o fi, și-o fi...

Isvoarele s'or porni

Codrul iarăși o 'nverzi.

Ce frumoasă era Pauna lui Gligore!... În sfârșit, gândul cel din urmă se perdu ca un fir de nisip ce cade în fundul întunecat al unei ape adânci.

*

A doua zi, când s'a trezit la gazdă, Pleșa s'a racorit din plin cu apă proaspătă, și-a lustruit singur ghetale, ca în ziua de premii, și, când a ajuns la la școala de băieți No. 2, unde se ținea conferința, amețeaua din ajun îi pierise. Invățătorul simțea o înviorare sârbătorească, întocmai ca în dimineața zilelor mari ale copilăriei sale, când se găsea să primească

^{*)} Din volumul Oameni dela munte de S. Mehedinți.

cununa de stejar, în săli împodobite cu verdeață și înghesuite de lume.

În curtea școlii, sub castanii înfloriți, se foiau încoace și încolo învățatori și învățătoare. O seamă de dascăli întâmpinară pe Vlad cu cinstea pe care vrând-nevrând cel puțin înzestrat o arată totdeauna celui care i-a fost înainte în copilarie. Dar, de vre-o zece ani, de când ieșise din școală, multe se schimbaseră. Cei de o vârstă cu el erau mai toți însurați. Unii ajunseseră gospodari cuprinși: vorbeau de fălcii de arătură, de vii, de arvuna pe grâu, pomenind de alegeri, de prietenia cu prefectul și alte isprăvi ca acestea.

De aceea, când s'a arătat revizorul și-a început conferința, sufletul lui Pleșa ajunsese iarăși ca o apă tulbure. Stingher, fără casă, fără masă, ascultând cele vorbite de alții, i se păruse că a greșit intrând acolo. S'a așezat în banca din fund. — Premiantul de altă dată se simțea acumă ca un milițian îmbătrânit, pe care îl obosește până și vederea cazarmei.

Mai ales îl supără chipul și glasul revizorului Ilăimescu Aristotel. Îi fusese tovarăș de clasă, dar totdeauna printre codași. Odrasla bucătăresei unui arendaș dinspre Barlad venise la școala normală, cum vii la o gară, să pornești încotrova. Purtând cămași rupte ale stăpânului și gulere cu prisos scrobite, copilul slugii vrea să calce a boerie și să-și finea la început mai sus de cât băieții de țaran cu care se întâlneau. Dar mintea neajutându-l, semeția îi cazuse în curând, ba se alesese și cu porecla de Boer-Tingire — o pedeapsă cum numai copiii știu s'o nimerească.

Însă epurile sare de unde nici cu gândul nu gândești. După ce a eșit din școala țărăș-grapiș, Boer-Tingire își pusese ochii tocmai pe fata unui vechil din Runcu, satul lui Vlad, și s'a făcut luntre și punte să ajungă învățator chiar în satul unde se găsea socru-su. Cu ajutorul arendașului a și isbutit, așa că Vlad rămase pe dinafară și trebui să ia loc la pădureni, de care nici nu auzise până atunci. Dar izbânzile lui Aristotel Ilăimescu nu se opriră aci. Gudurându-se încoace și în colo, ginerele vechilului s'a mutat după trei ani mai aproape de capitala județului; la alegerile din urmă ajunsese mâna prefectului, iar drept răsplată se văzuse și revizor școlar, după ce isbutise să așeze în Runcu pe un prieten al său, — nu atât spre a-l sluji, ci mai ales să împedecă pe Vlad, căruia îi purtă necaz tocmai fiindcă-l știa mai destoinic.

Anii trecuseră. . . Acuma, domnul revizor vorbește la masa acoperită cu postav verde și împodobită cu flori. Proștăpind înainte o coală de hârtie, Boer-Tingire îndrugă o poliloghie fără șir: cu „menirea sacră“, apostolat vital“ și alte lucruri adânci, îmbărbătând la urmă adunarea prin aceste însuflețite cuvinte:

„Țara întreagă, domnilor, privește cu mândrie

către luminătorii sa'elor. După cum învățatorul german a pus foi de laur pe coperișul pot zice al imperiului, tot așa învățatorul român e tencuiala care va acoperi pe vecie pereții solizi ai regatului întemeiat de Carol cel mare, ziditorul dinastiei memorabile introdusă la 1866.

Tehui de atâta vorbărie, Pleșa ascultă înțelepciunea revizorului, ca un drumeț care așteaptă în ploaie fără nici un chip de aparate. Noroc că cel dintai care a urmat la cuvânt era un om de ispravă. Venind vorba de desen, dascălul cel priceput lămurii ticnit și pe înțeles, în ce fel dorința copiilor de a face chipuri cu cărbunele, creta ori cu cerneală, poate fi un mare sprijin pentru toată învățătura tineretului, începând chiar din ziua întâi a sosirii la școală.

— Cine vrea să cerce o lecție de proba ?

Pleșa, Pleșa. . . se auzi din mai multe bănci. Și Pleșa, vestit pentru îndemânarea lui la desen, primi, — mai ales că necazul cu ancheta revizorului îi răsărise iarăși în minte, ca durerea unei rani nevindecate, când te miști fără de veste.

A treia zi, pe drumul colbăit care suie spre Pădureni, Vlad urca încet priporul. A trecut pela hanul lui Ștefanica, fără să se mai oprească. Nu-i e nici foame, nici sete. . . Parca nici nu vede înaintea ochilor; simte însă la furca pieptului ca un nod

Ce bine eșise lecția! Copiii cu toți — numai ochi și urechi. Cum ridicau mânuțele . . . și cum gândăceau deasupra caietelor, măsurând liniile și potrivind cu creionul chipul colifei așezată pe catedră în vederea tuturor.

— Vedeți voi colățul? (Vlad repetă în gând vorbele de ieri). Cu ce se aseamăna scobitura asta?

— Cu o ureche . . . răspund copiii.

— Ia faceți și voi una, să samene a ureche. . .

— Dar florile astea negre, cum le-o fi făcut meșterul?

Copiii tac toți. Dar unul mai din fund:

— Cu o frigare înroșită la foc.

— Bravo ție. De unde știi tu?

— Lângă noi stă un dogar . . .

— Și tu te-ai dal pe lângă el, să-i prinzi meșteșugul . . . Ai?

Băiețelul se înroșise de bucurie.

Hai, să facem cu toții chenarul cu florile de care spunea voinicul de colo.

Și ce frumoase eșiseră colifele pe caete! Cum și le treceau toți învățătorii din mână în mână . . . să vadă ce poate chiar un copil, când cugetul e deșteptat spre lucru, iar mâna se mișcă cu dragoste de a face ceva.

Apoi ca flacăra unei lumânări clătinate de vânt, sufletului Vlad scazu iarăși, când și-aduse aminte că nelam-nesam, revizorul potrivise la urmă vorba despre

„unii învățători cu păcate“, despre beție și alte „viciuri grave“ care fac pe unii să ajungă „coada societății“.

— I se păruse că Aristotel s'a uitat spre dânsul, ba că și alții și-au întors privirile în partea lui.

Vlad suia mereu; mergea în neștire, amărât ca osânditul care își duce singur crucea spre locul rastignirii.

De ancheta, revizorul nu-i pomenise încă nimic, iar asta i se părea o amenințare mai grea decât orice muștrare în cuvinte. Din căutătura lui rea, înțelesese că în spatele lui se țesea ceva, dar ce anume nu se putea încă dumeri.

Când a sosit în fața școlii, găsi poarta deschisă; merisorii răsădiți de el în primăvară — roși de capre; un geam — fândări... Pe podele se afla o piatră, — de bună seamă svărlită de cineva dinspre drum.

— Mihai! (Mihai era un orfan, care se pripășise pe la școală). Așa păzești școala, mișelule?... Dar abia isprăvi cuvântul și se rușină de asprimea lui, aducându-și aminte că el singur trimisese pe copil la o mătușă a lui din satul vecin, de unde n'adusesse pe semne multă bucurie, căci baiatul sta înfemnit lângă prispă, ca un câine legat și bătuț. Cum a deschis ușa odăiei lui de burlac, plină de hârtii, condici și haine aruncate clae peste grămadă, se și auzi afara la trepte un bocănit de ciubote. Era Moghila, un țaran care sta cu două case mai la vale. Vecinul avea un lăinic de băiat care da cu praștia pela școală, — altfel era tartorul tuturor drăcilor și rătășilor.

— Mă rog domnule învățator, de ce vrei să îmbogațești statul cu amenzile mele? întrebă arțăgos Moghila. — Cum se nimerise la cărciuma, văzuse pe învățator și se luase pe urma lui.

Cu mare greutate, Vlad l'a potolit, făgăduindu-i să-l cheme la primărie Dumineca viitoare și să-l lămurască, punându-l de față cu receptorul care-l globea întreit...

Dar, abia eșise pe poarta Moghila, bombănind în legea lui, că iacă sosi Sache Paraschivescu, notarul satului, un bețivan slăvit și acela. — De când fusese odată împreună la crama lui Ghemuleț cu prielul unei cumetrii, Vlad se îndemnase de câteva ori la un pahar de vin cu notarul. Și, cum a doua zi era întâi Mai, Sache venise să-l înștiințeze că la hanul lui Pahome, crășmarul dăduse cep unui pelin „blagoslovit“.

— Știi, întrece și pe cel dele Ghemuleț...

Dar, cu toată imbierea, Vlad s'a rugat de iertare. Rămăsese locului, încrămenit pe scaunul din fața casei și învaluit pe nesimțite de umbrele serii care se coborau din spre Măgura. — Ca luna care se ridică împănjenită din partea cealaltă a cerului, astfel i se arată în fața lui Vlad toată priveliștea vieții lui fără nici o bucurie... Iar asta îl apăsă acum ca nicio dată de când și-aducea aminte.

Ce planuri nu-și făurise feciorul dascălului Niță Pleșa, când venea la Săn-Petru cu legătura de cârți

în spate, pașind ca un biruitor spre satul lui ascuns între codrii:

Toți îl luau a nume de bine, iar alte tată-su înțineria când îl vedea la coasa, tragând brazda voinicește, alături de el.

— Buna ziua, dascăle! Nu cumva e prea crud ciosașul pe care l'ai tocmit să-ți ajute?

— De!, i-oiu plăti și eu, după cât o costi, raspundea moș dascălul, mândru de puterea și îndemnarea băetanului care creștea ca din apă. Iar către dascălița Sanda, bătrânul măturisă că el nici la însurătoare nu ajunsese a costi așa de neted ea Vlad.

Și ce nopți petrecute cu fiacalii satului, la pășculul cailor în Chiuu! Ce de tinerețe... Ce de cântece... Și ce ochi avea Păuna lui Gligore în seara aceea!... Ca un fecior de împărat, rătăcit peste șapte țări și șapte mări, așa se simțea Vlad în fiecare toamnă când se pomenea în orașul depărtat, sub coperișul unei școli roșii ca o gară și cu ziduri reci ca o pușcărie. Dar tot ca un fecior de împărat, pornit să împlinească isprăvile care îl duc la stăpânire și slavă, Vlad se supunea cu dragoste ori cărei munci, știind că la urma se va întoarce tot la Runcu, unde îl așteptau munții toți cu vaile, codrii cu isvoarele... și mai ales fiacalii și fetete cu care împreună își trăise ani dragi ai copilăriei.

Acum o ceață i se tasa pe ochii pribeagului, când se gândește cum piaza rea îi ieșise înainte sub chipul lui Aristotel, smulgându-i locul care i se cuvenea lui; și cum parinții Paunei, neîndurându-se a-și da fata între streini, o măritaseră fără voia ei, lasându-l pe Vlad singur cuc în hărtoapele arse de soare ale Pădurenilor. Ani de zile, tânjise feciorul dascălului, ca un brad smuls din umbra codrului și răsădit în arșta șesului, în calea tuturor. Până ce, într-o bună zi, ispita îi venise la cumetria lui Sache... Se năucise ca să uite de singurătate... Veselia moșică a băutorilor cu care se nimerise acolo îl luase deavaltă.

Și-apoi, așa e omul. E destul până începe.

— Știi tu, unde se simte gustul strugurilor, îl întrebasese într-o zi notarul care știea toate parlezurile viilor de sub Măgura?

Strugurele, dacă vrei să afli gustul lui, trebuie să-l mănânci dimineața cu roua pe el, când îl tai de pe coardă. Altelei, pân'acasă, bobița moare și mănânci borhot în loc de poamă. Iar vinul tot așa: mirosul lui adevărat se simte în crama, la cep, când îl bei din oala nouă... Până în oraș vinul moare. Când îl pui în pahar se prosteste...

Astfel, silit să se îndestuleze cu braga sarată a Milcovului, unde își spălau bulendrale toți țiganii din Supuși Vlad învățase drumul spre cele crămi. Cu o felioară de pâine de grâu, frământată de chelărița lui Ghemuleț, și o ridiche spălată atunci de țărăna, învățatorul se ospătase de multe ori împărătește. Urmău apoi două-trei zile de lecții minunate, până ce sporul

se împuțină și iarăși venia amorțirea și plictiseala de singurătate. Dela o vreme se săturase și de asta. Ajunsesse supărăcios și începuse a cam pișcă pe copii cu varga.

Întâi, sătenii n'au prea luat seama, deprinși cu gândul că „bătaia-i din raiu“, iar școala — un fel cazarmă pentru copii. Dar, când au prins de veste că învățătorul mai trage și câte un chei, măcar că nimeni în partea locului nu duce la ureche, părinții începură a cârți, cum e felul omului, deprins a vedea mai degrabă paiul din ochiul altuia, decât bărna din ochiul său.

Astfel, au început jaibile. Iar acum venise chiar cercetarea revizorului „pentru lovire și rău tratament“, cum sună plângerea locuitorilor, puși la cale de preceptor. — Având și el un băiat la școală normală, începuse a-i purta Sămbatele lui Vlad.

Cum ajunsese lucru până aci învățătorul nu-și prea da socoteala. E drept că de multe ori, el se muștră singur și chibzuiuse să înceapă o altă viață. Când zăria spre apus culmea albăstrie a munților dinspre Runcu, îl apuca uneori un dor de duca, de sta să și porneasca. Sufletul lui se simțea însetat de trailul vrednic al muntelui săi, saraci de averi, dar bogăți de toate desfătările codrului veșnic verde și-al cerului întins ca tronul lui Dumnezeu peste vărfurile pleșuve ale munților.

Cu un an mai înainte, plănuirea a fost cât pe ce să se împlinească. Vlad hotărâse să lase tot la pământ, să se întoarcă în Runcu, unde părinții trageau mereu nădejde să-i vadă lângă ei.

— Ce mai știi, dascăle, dela fecior, îl întrebau vecinii pe Nică Pleșa în zilele de sărbătoare, când oamenii zăbovesc tainind înaintea porților, ca să le mai treacă vremea.

Mulțumesc lui Dumnezeu, răspundea moșneagul: E sănătos... E învățător la Pădureni... Dar în inima lui de părinte, dascălului i se părea că Vlad e tocmai la marginea pământului, ori e rob undeva, la Tătari. Cât despre mătușa Sanda, ea nu mai zicea nimic: ofta lăcrămând în tăcere, iar când era singură îl bocea cu fruntea rezemată de prichiciorul sobei, ținându-și de urât doar cu focul din vatră.

De aceea, ca să nu mai amărăscă pe cei doi bătrâni rămași de izbelște, oamenii dela o vreme se feriau să mai aducă vorba despre Vlad. Până când, pela Bobotează, ca și cum ar fi făcut tocmelă cu moarlea, amândoi au închis ochii în aceeași săptămână, mutându-se pentru odihna de veci în cimitirul din capul satului. — Zăpada fiind prea mare, Vlad nici n'a apucat să le sărute măcar icoana de pe sicriu.

Astfel, zăbovise tot în Pădureni. Slingher de tot, învățătorul se lăsase în voia soartei, ca o piatră pe care apa pârâului o mută încet tot mai la vale.

Luna era sus pe cer, când învățătorul a deschis

ușa odăiții lui și, pe dibuite, și-a așezat spre odihnă trupul trudit de drum.

A doua zi, sufletul lui Vlad era liniștit, cum nu fusese de multă vreme. Hotărârea lui era acum necușată.

Când a venit notarul să-i spună cum aflase dela preceptor că revizorul îl încondelase până la ministru, și că chiar prefectul ar fi cerut cercetare ca să-l mute din Pădureni, Vlad ascultă vestea cu atâta nepăsare, ca și cum n'ar fi fost vorba de el. Liniștea învățătorului se păruse lui Sache batjocoritoare. Nedumerit că nu se întovărășise nici pentru întâi Mai, slujbașul cel hârbar căzu la prepus.

— Nu cumva Pleșa o fi pus gând rău celor de la primărie? Te pomenești că el a spus prefectului despre amenzile luate pe sub mână de notar și de preceptor, din pricina cărora domnul prefect le poruncise să vie la Focșani.

Sache eși trântind poarta și mărâind printre dinți.

— Auzi?... Auzi?... Să-ți vrei binele, iar ghiordanul s'a scumpit la vorba! Apoi stai, mai vere, că întoarcem și noi coșocul...

Și, în adevăr, la câteva zile, un alt rând de jaibi porniră dela primărie, înaintea inspectorului care era așteptat din zi în zi. Dar, cu toată graba celor care trăgeau storiile în dosul lui Vlad, anul se apropia de capăt și cercetarea tot nu se făcuse.

În sfârșit, în ziua din urmă, omul stăpânirii s'a arătat în Pădureni. — Înștiințați din vreme, cei cu jaiba se adunaseră toți în fața școlii, iar inspectorul, un moșneguț potolit la cuvânt, începu vorba din partea plugăriei, întrebând cum merg viile. — Apoi întorcându-se către copii:

— Voi băieți, ați învățat multă carte anul ăsta?

Nici unul n'a răspuns, dar din glasul steinului au înțeles că nu e hapsin, și-l priveau fără sfilă.

Sosind din grădină, Vlad Pleșa pofti pe inspector în școală, după ce făcuse semn copiilor să între.

Cel dintâi întreat la socoteală a fost chiar băiatul lui Moghîlă (Notarul care de 2 luni nu se mai întâlnise cu Vlad și plănuise să aducă în Pădureni pe un cumnat al lui, până va ieși băiatul preceptorului, tușia ca unul care are ceva de spus). Odrasla lui Moghîlă nu răspundea mai nimic, iar Sache făcea semn țaranului să iasă cu plângerea înainte.

— Trăiți, domnule inspector! cum să știe băieții, dacă nu-i învață nimeni.

Fără să-i răspundă lui Moghîlă, inspectorul se întoarce către Pleșa.

— Văd că are multe absențe, domnule învățător.

— E adevărat. La cospit, la legat și alte munci grabnice mai ajută și copiii. După Paști, o parte au cam lipsit dela școală.

Inspectorul urmă cu întrebările. Cei din față răspundeau mai slăbuț, dar pe la mijloc și în fund, unde erau școlari mai aleși, mâinile se ridicau cu neastâmpăr

și răspunsurile erau mulțumitoare. Indesebi, socoteala din cap mergea strună. Până și băiatul lui Tănăsache, alt jalbar, întrebat cât ar economisi pe an un muncitor, lipsindu-se numai de un pac de tutun pe zi, răspunsese fără întârziere 35 lei și 50 de bani, iar cel care socotise la tablă dobânda banilor dați de taică-su la bancă, după vânzarea vinului din anul trecut, minunase pe toți, scriind suma rotundă de 582 lei.

— Bravo, flăcăule, i-a zis „Domnului cu ochelari”. Tu ai să scoți din pâne pe receptorul statului,

— Știm și la istorie, Domle, se auzira câțiva din fund.

— Ei ce știți?

Copiii tac. Dar când a fost vorba ce Domn a mutat hotarul Moldovei până la Mîlcov, înănite s'au ridicat aproape toate. Era o forfoță ca la puli de lăstun, când stau să sboare din cuib.

În sfârșit, veni cercetarea caetelor de desemn. Acelea erau în adevăr vrednice de văzut. Sătenii căscau gura ca la panoramă și însuși inspectorul nu-și putu stăpâni oare care mirare.

(Va urma)

Congresul învățătorilor

Congresul Asociației generale a membrilor corpului didactic primar se va ține anul acesta la Chișinău, în zilele de 6, 7 și 8 Septembrie a. c., cu următoarea ordine de zi:

1). Situația materială și situația morală a învățătorilor și repetensiunea lor asupra învățământului;

2). Discuții principiale asupra legii învățământului primar și normal-primar;

3). Organizarea temeinică a Asociației pe întreaga țară;

4). Adunarea generală a Asociației.

În seara de 5 Septembrie se va ține o ședință intimă a președinților și delegaților județeni (consiliul general), împreună cu delegații provinciali și cu comitetul central; iar în ziua de 8 Septembrie se vor vizita instituțiile de seamă din Chișinău și împrejurimi precum și expoziția agricolă din târgul de mostre.

Vorbitorii se vor anunța la sediul Asociației generale, str. Paris nr. 1 București până la 15 Iulie, trimițând și rezumatul cuvântărilor. Asemenea vor trimite orice material de studiu și de fapte, pentru documentarea referințelor, asupra subiectelor de la ordinea zilei

Asociațiile din Ardeal și Bucovina sunt rugate să trimită delegați împuterniciți pentru a înfăptui unirea tuturor asociațiilor într-o singură organizație profesională a învățătorilor din toată țara, iar din vechiul regat și Basarabia vor trebui să ia parte negreșit președinții și delegații județeni.

Asociațiile județene vor ține în prealabil congrese parțiale, cu aceeași ordine de zi trimițând centrului copii

de pe lucrările congreselor precum și numele și adresa delegaților și membrilor din comitetele județene. La congres vor aduce și vor vărsa casierului central, sumele cuvenite Asociației generale din cotizațiile încasate. Pentru rânduirea găzduirii, toți participanții se vor anunța până la 20 August la d. Ștefan Holban, str. Armenească nr. 20 Chișinău.

Președinte,
V. Păunescu.

No. 24, 1924—25.

Convocare

În conformitate cu dispozițiile §-ului 37 din statute convocăm adunarea generală a Asociației învățătorilor — secția județului Bihor — la Oradea-Mare pe ziua de 16 Iulie a. c. 9 oare a. m. în sala mare dela prefectura județului.

Ordinea de zi.

1. La 9 oare dimineața Chemarea Duhului sfânt în ambele biserică române din oraș, la care act religios membrii asociației sunt rugați a să prezintă.

2. Deschiderea adunării și constatarea prezenței.

3. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor.

4. „Chemarea învățătorului Român de azi” de Dșoara Teahă învățătoare în Tulcea.

5. „Școala muncii” de M. Sociu învățător, Chierlu.

6. Înființarea „Băncii învățătorilor”.

7. Fondul „Casei învățătorilor” Oradea-Mare.

8. Raportul comisiunilor.

9. Propuneri și Interpelări.

10. Restaurarea comitetului central.

Oradea-Mare, la 26 Iunie 1925.

Teodor Oșorhan m. p.

secretar.

Nicolae Fîru m. p.

președinte.

Deschiderea expoziției județene de lucru manual.

Duminică, 21 Iunie s'a deschis la școala No. 4 str. Delavrancea, expoziția de lucru manual a școlilor primare din județ.

La deschidere au luat parte autoritățile școlare, reprezentate prin dl inspector șef, S. Evușlan, dl inspector Caba și dl revizor Popescu și un foarte numeros public din oraș.

Înainte de a se declară expoziția deschisă, s'a făcut o mică festivă. Programul acestei festive a fost executată de elevii școlii No. 1 din Oradea-Mare, după cum urmează:

1. Imnul regal. cor.

2. Fragment din piesa „Făt Frumos” recitare.

3. Pul de lei, recitare.
4. Imnul coroanei, cor.
5. Olta, recitare.
6. Banul Mărăcină joc național.
7. Sas opincă, cor.
8. Tărășelul joc național.
9. Drapelul, cor.

Micii școlari au fost răsplătiți cu aplauze pentru chipul admirabil cum a executat programul, în special pentru jocurile naționale. Frumoasă impresie a făcut că toți jucătorii — băieți și fete — erau îmbrăcați în frumoase costume naționale.

Festiva o încheie dl revizor Popescu care în câteva cuvinte alese arată publicului motivele pentru care s'a deschis și expoziția județeană. Osa amintește de principii școlii active cari au fost drept călăuză nouilor legiuiri școlare. Încheie cu speranța că anul viitor expoziția județeană va fi mai bogată dând sfatul ca să se dea o deosebită importanță reînvierii portului național și o direcție utilitară lucrului manual pentru băieți.

Vorbește apoi dl Insp. șef. Evuțian care constată lipsa autorităților administrative Osa spune că sămânța aruncată în sufletele tinere, care a distrat publicul, și-a dat roadele, iar aceste roade se văd în sale de expoziție.

Publicul vizitează apoi expoziția rămânând încântat de lucrurile frumoase și migăloase făcute de elevi.

Expoziția a stat deschisă până Joi 25 Iunie c. Toate școlile au adus lucruri frumoase și diferite, dar școala din Vașad, le-a întrecut pe toate, expunând 24 de costume naționale.

Toate laudele trebuie aduse Dnei *Bana* care a reușit ca într'un an să schimbe tradiția portului străin din Vașad, introducând motivele portului românesc care n'are pereche în lume în privința frumuseții.

Au fost premiate următoarele școli:

Vaşad	1500	Lei
Tiligaş	500	"
Aluşd	500	"
Vadu-Crişului	500	"
Valea lui Mihai	500	"
Tinca	500	"
50 de elevi dela școlile din Ora-		
dea-Mare a 40 lei	2000	"

S'a acordat „recunoștință” următoarelor doamne și domni colegi din Oradea:

Sc. No. 1. Dra Raksanyi I., Dna Pop, Dl Laboncz Geza.

Sc. No. 2. Dna Ecst. Rădulescu, Dna Laura Marinescu, Dna Moga, Dl Nicu Anghel

Sc. No. 4. Dna Curcurlu Irina, Dna El. Stambuleanu, Dra Pop Veturia, Dl Petco Paul.

Sc. No. 6. Dna Victoria Bodor, Dna Elena Nagy, Dl Muth Ioan, Dl Pleş Ioan Dl Komorocz Zoltan.

Sc. No. 8. Dna Etelka Pop, Dl Lukacs.

Sunteți voi.

*Din ochii limpezi de copil
Din sufletul tău cald și blând
Ia-ți plata dascăle martir
Și liniștește-te muncind*

*În mulțumirea sufletească
Că umblî'n lume luminând,
Găsești motiv să-ți fericească
Menirea ta p'acest pământ.*

*Fă ca de roada muncii tale
Să nu roșască viitorii
Nu cere plăți d'argint ușoare
Și simte'nfelesul chemării*

*În lupte sunt eroi de arme
Și'n timp de pace sunt eroi.
Făceți dar dascăli să însemne
Că cei din urmă sunteți voi.*

VIRGIL ZELLEȘ

(Oradea)

Cari mijloace ne vor popula școala?

Majoritatea cred că va zice, că regulamentele. Se înțelege că acestea prin asprimea lor, aplicate punctual vor determina pe locuitori să-și trimită băieții la școală. Odată însă cu trimiterea la școală a copiilor se naște în sufletul lor, la o parte din ei bine înțeles, cari nu văd foloasele iar viitorul nu-l pot privi aproape sub nici o formă, se naște zic ura, care este cel mai periculos germen dintr'o societate.

Făcitorii regulamentelor, au avut în vedere, că nu toate popoarele se vor supune legilor țării la fel, mai ales un popor care se află într'o perioadă de tranziție, cum este cazul la noi.

Dar înainte de a aplica regulamentul, oare n'ar fi bine ca felul de purtare al învățătorului să determine pe locuitori a-și trimite băieții la școală? În cazul acesta se va stabili între săteni și învățător, o legătură sufletească, care ar face ca regulamentul să rămână închis, iar sătenii să nu mai privească cu ochii plini de ură pe învățător și să-l considere ca unealtă de tortură. Ce purtare ar trebui să aibă, dar, ca să-și câștige din partea locuitorilor simpatia și respectul, căci fără acesta din urmă, iar nu poți face nimic. Învățătorului îi trebuie o simpatie însoțită de respect.

Intr'un mediu atât de restrâns nu se poate spune că în toate satele ești mulțumit, al două extreme de care trebuie să te ferești:

Vanitatea și materialismul de o parte și popularitatea de altă parte.

Vanitatea desparte pe om de prieteni, îl depărtează de superiori și îndepărtează pe cel inferiori.

Materialismul scade pe om în ochii oamenilor, mai ales când acesta-i cu un grad oarecare de cultură. Materialismul distruge caracterul dacă se mai poate vorbi de caracter la acești oameni.

Această-i o patimă ca multe altele.

Un om stăpânit de astfel de patimi își pierde prestigiul în ochii tuturor, fiindcă face și lucruri care trec peste ordinea bunei-cuvînțe.

Altă extremă este popularitatea; dușă la extrem, aduce aceleași rezultate.

Dacă vei intra în cărciumă ca să fii popular, vei fi împins, la început de ce mai bine situați, cari se vor găsi acolo pe urmă de ultimii din sat, să bei ceva; la început puțin, după câțiva timp, obișnuința îți va cere mai mult și astfel mereu în acelaș loc cu aceiași oameni, te vei distruge în fața celor care și dau socoteala despre dezastrul pe care-l produce cărciuma. Aceștia vor fi dintre cei cu mai multă rațiune. Deci ai pierdut valorile, dacă se poate zice astfel, din sat, care-ți puteau da un ajutor. Dar ce ai pierdut mai mult, este încrederea, pe care n'o mai are nimeni în astfel de oameni.

Calea de mijloc este cea mai indicată în asemenea cazuri, și cine vrea să se bucure de popularitate, să nu se simtă prea coborât a sta de vorba cu oricine figura să nu-l ia diferite trăsături de asprime când vorbește, ba din contra să nu-l lipsească zâmbetul dacă se poate nici odată. Cărciumele să fie ocolite cât mai mult, ca să nu vie în contact cu pleava, tocmai atunci când ea este sub influența paharului.

Când sfătuești pe cineva, o spun din experiență, să se facă sub formă de discuție mai ales când sunt mai mulți la un loc, ca să nu apară în ochii lor ca conducător. În fața sfătuitorului, ei se văd mici, iar ca să poată trăi, au nevoie de conducerea și sfaturile altora.

Umilința, din mândrie, stăpânite de ură îi face să-și plece ochii în pământ, să se facă a nu înțelege, iar ura îi împinge să dea diferite înțelesuri celor auzite, și astfel ei nu vor urma sfaturile primite căci din ură, vor crede că sunt spre folosul celui care le-a spus.

Chiar conferințele să fie ținute sub formă de discuție sau mai bine zis din discuție să se intre în subiectul care se tratează.

Parcă văd pe cineva că zice: Cum vor fi discuții când conferința se citește?

Acesta-i păcatul!

Ce se citește este una și ce se vorbește este alta cu deosebire că avantajele sunt de partea celor vorbite.

Cititorul se uită cu ochii pe hârtie, și nu vede crispările de pe fața celor cari ascultă, nu vede gesturile acestora, nu vede nimic fiindcă de ridică ochii, pierde rîndul și astfel ia naștere pauza.

Nu zice nimeni că pauza nu-i necesară, dar în cazul nostru ea se face de cele mai multe ori tocmai unde nu-și are locul.

Cel ce vorbește, își are privirea așintită asupra ascultătorilor. Aceștia de rușine și de bun simț nu vor căscă nu vor râde, nu vor vorbi unul cu altul, vor fi atenți; cel ce vorbește va însoți diferitele expresii cu gesturi, pe cari în cazul întâi nu le poate executa.

Sunt multe dar nu s'a isprăvit șirul; fiecare își are părețile lui.

Dumitru Corobană
Invățător
Valea-Neagră

INFORMAȚII

— Apelăm la toți cei cari primesc „Foaia Școlară” rugându-i să ne trimită abonamentul pe anul întreg.

Nu voim altceva decât să ne putem plăti la timp costul tiparului.

— La atelierul de pe lângă Școala primară Răbăla—Horodniceni, Jud. Fălcieni, se pot comanda următoarele:

1. Colecții corpuri geometrice à 200 Lei colecția.
2. „ material didactic grădini copil (Darurile lui Froebel) a 1800 Lei colecția.
3. Eckere a 20 Lei bucata.
4. Compase cretă a 100 Lei bucata.
5. Linii grădate p. tablă (metru) a 15 Lei bucata.
6. Teșchele pentru atelierile de tâmplărie a 1600 Lei bucata.

Tot materialul didactic se lucrează în condițiuni foarte bune și după modelul Onor. Căsei școalelor.

La comandă veți trimite 25 % din cost, restul ramburs.

— *Condițiunile de primire în școala de Arte și Meserii din Oradea-Mare.* Scopul școalei de Arte și Meserii este, ca prin deprinderi sistematice de atelier și prin instrucția teoretică ce se predă, să crească meseriași instruiți și harnici care să fie în stare să cultive și să lucreze meseria în industria mică ca lucrători și în al doilea rând formează elementele care vor putea trece mai departe în școale de Conducători Tehnici unde se formează pentru industria mare elementele de conducere ca: Maeștri, Șefi de Arteliere, Conducători tehnici, etc.

Industria practică ce se predă în această școală se împarte în două secțiuni;

Secțiunea Metalurgică, unde elevii învață, lăcătușeria, feroneria artistică, și strungăria în metal.

Secțiunea lemnăriei, unde elevii învață, tâmplăria de mobile și tâmplăria de construcție.

Anul școlar începe la 15 Septembrie și durează până la 30 Iunie.

În clasa I-a vor fi primiți elevi cu 4 clase primare terminate, iar în clasa II-a cu cel puțin 2 clase secundare.

Cererile timbrate cu timbru de un leu și 50 bani ajutor vor fi aduse de elevii candidați sau de părinții lor la școală între 25 August și 10 Septembrie; cei ce vor trimite cererile cu acte prin poștă nu vor fi înscriși.

La cerere se va anexa următoarele acte: Certificatul școlar de pe ultima clasă — Certificatul de revaccinare — Extractul de naștere și un certificat medical. Oțată cu prezentarea acestor acte (va plăti și taxa de înscriere la examenul de admitere care este de 100 lei.

În ziua de 10 Septembrie la ora 9 a. m. se va începe examenul de admitere care va consta din următoarele:

Pentru clasa I-a Concurs înscris și oral din L. Română și Aritmetica.

Pentru clasa II-a Concurs înscris și oral din L. Română — Aritmetica și Geometrie și o probă de desen cu mâna liberă.

Locurile vacante sunt următoarele:

Clasa I a Metal 15 — Clasa I-a Iernă 12 — Clasa II-a Metal 15, Cl. II-a L. 5 Elevii în urma acestor examene se vor clasă ca elevi interni solvenți externi și taxa de internat pentru cei reușiți va fi de lei 3000 anual, elevii externi 300 lei anual iar elevii solvenți vor plăti 7000 lei anual.

Aceste taxe se vor plăti în modul următor:

Pentru cei interni și cei solvenți se vor plăti în 3 rate una la intrare în școală, a doua după vacanța Crăciunului și a treia după vacanța Paștelui, iar cei externi vor plăti toată suma la începutul anului școlar care se va începe în ziua de 15 Septembrie a. c. *Diracțiunea Str. Curcui Carmen Sylva No. 10. Oradea-Mare.*

— Putriviți ord. Minist. Instr. No. 64710, 1925 toate școlile de stat din localitățile care sunt stațiuni balneare sau climatice vor fi puse la dispoziția membrilor corpului didactic suferinzi, pentru cămine de vară. În acest scop s'au luat dispoziții ca la școlile din Rontau și Hăieu (pentru băile Episcopiești) și Corjău (pentru Felix) săbale de clasă să fie amenajate în scopul mai sus arătat. Pentru mobilarea lor s'au luat înfelegere cu șc. normale din Oradea, care vor da paturi și cele necesare. Dnii învățători și învățătoare cari doresc să profite de această înlesnire, să se adreseze personal revizoratului școlar. Funcționarii statului se bucură și de o reducere de 20--30% din prețul băilor.

— Se aduce la cunoștința celor interesați, ca la școala normală de fete din Oradea-Mare, sunt vacante 50 locuri pentru concurenții cl. I.: 35 burse și 15 solve. Aceste locuri se ocupă prin examenul de adînteră care se va ține în ziua de 15 Septembrie a. c. și va consta din: L. română, aritmetică, istoria și geografia țării. Din cele 50 locuri, 35 sunt fără plată (burse) impunându-se

taxa pentru alimente de 2000 lei și taxa de înscriere de 300 lei total 2300 iar 15 sunt cu plată anuală de 4000 lei, plus taxa alimentelor și aceea de înscriere de 2300 total 6300.

Părinții cari vor să-și înscrie copiii pentru sus numitul examen, trebuie să facă o cerere timbrată la care să adauge următoarele acte:

- 1) 1 act de botez (vârsta între 12 și 14 ani).
- 2) 1 certificat de cel puțin 4 clase primare.
- 3) 1 bilet de vaccinare.
- 4) 1 certificat de numărul copiilor și naționalitate

(dela primărie și 5) 1 certificat dela percepător, de dările ce le plătește tatăl copilului la stat, județ și comună. Astfel însoțite de cerere vor trebui să fie trimise direcțiunii școlii, în str. Petru Maior No. 3, cu începere dela 5 August și până la 1 Sept. cel mai târziu.

Examenul începe la 15 Sept. ora 8 dimineața și fiindcă ține 3—4 zile, părinții copiilor sunt rugați să se îngrijească pentru mâncare pe acest timp.

— La școala normală (de stat) din Oradea-Mare, sunt vacante 40 locuri în clasa I, cari se ocupă prin examen. Examenul se ține din: L. română, aritmetică, istoria și geografia țării și începe în ziua de Sept. Din cele 40 locuri 25 sunt fără plată (burse) și 15 cu plată anuală de 4000 lei.

Părinții cari vor să-și dea copiii la această școală, trebuie să facă o rugare scrisă la care să mai adauge și următoarele acte:

1. Act de botez (vârsta între 12—14 ani);
2. Certificat de cel puțin 4 clase primare;
3. Bilet de vacanță;
4. Certificat de numărul copiilor și naționalitate

dela de primărie) și 5 Certificat dela percepător de dările ce le plătește tatăl copilului la Stat, județ și comună.

Actele acestea, împreună cu rugarea să fie trimise școlii, în str. Spiru Haret No. 4, cel mai târziu până la 1 Septembrie.

Examenul începe la 15 Septembrie ora 8 dimineața și fiindcă ține 3—4 zile, părinții copiilor sunt rugați să se îngrijească pentru mâncare pentru acest timp.

REVISTE

— *Școala Română*, anul XX. Este revista societății institutorilor și institutoarelor din România, Abonamentul 80 lei. Redacția str. Parlamentului No. 2 București.

— *Școala noastră*, anul II, organ oficial al revizoratului școlar din Sălaj. Abonamentul 120 lei anual.

— *Lumina* anul IV, apare lunar. Redacția com. Galbenu, jud. Bihor.

— *Educația*. Anul I, Apare lunar; abonament 40 lei. Red. și Ad-ție, str. Termopile No. 6 București.

— *Voinea școlii*, Anul III, Apare săptămânal. Numărul 3 lei. Red. și Ad-ția Piața Unirii 3 Cernăuți.

— *Făclia*, Anul III. Apare lunar. Abonamentul 40 lei. Red. și Ad-ția Str. Negru-Vodă 64 Caracal.

— *Vestitorul*, Anul I, Apare bimensual. Abonamentul 120 lei. Red. și Ad-ția Parcul Ștefan cel Mare 8, Oradea-Mare.

— *Scântela*, Anul II. Apare lunar. Abonamentul 60 lei. Red. și Ad-ția Liceul „Petru Maior” Gerla.

— *Gazeta Școlii*, Anul II. Apare lunar. Abonamentul 100 lei. Red. și Ad-ția Școala Marchian, Botoșani.

Fiamura, Anul III. Apare lunar. Abonamentul 80 lei. Red. și Ad-ția Bulav. Carol 69. Căiova.

— *Gazeta școlii active*, Anul I. Apare săptămânal. Abonamentul 240 lei. Red. și Ad-ția Piața Unirii No. 4, Dej.

— *Duminea Poporului*, Anul IX. Apare săptămânal. Abonamentul 40 lei. Se poate trimite la librăria „Socec” Calea Victoriei 21.

PARTEA OFICIALĂ

No. 412—925.

CIRCULAR.

Spre știre și conformare vi se comunică ord. Nr. 1092/925 al Insp. școl. Reg. II, precum urmează:

Avem onoare a vă comunica în copie ord. Min. Instr. Dir. Gen. a Inv. particular cu No. 135. 845/924 spre știre și conformare: Avem onoare a vă rugă să luați măsuri ca direcțiunile diferitelor școlare din regiunea Dv. să rețină impozitul de 4% și 8% anexat asupra sumelor pe care le primesc membrii corpului didactic pentru examinarea elevilor pregătiți în particular, cunoscând că Ministerul de Finanțe a dispus să se drezeze acte de contravenție atunci când de către agenții fiscalului se va constata că acest impozit nu s'a plătit conform dispozițiilor legii pentru unificarea contribuțiilor directe.

Acest impozit urmând să fie aplicat asupra tuturor sumelor încasate dela examenele particulare cu începere dela 1 Ianuarie 1923 adică dela punerea în vigoare a actualei legi pentru unificarea contribuțiilor directe veți lua măsuri ca în cazul când s'ar constată că acele rețineri nu s'au operat la vreme, adică cu ocaziunea achitării sumelor convenite fiecărui membru care a făcut parte din comisiunea examinatoare, să se rețină suma echivalentă din salariul viitor și să se verse la Stat. Rece pisele prin care se constată depunerea acestui impozit vor fi înaintate ministerului prin Inspectorat însoțite de către o copie de pe Statul de repartizare sumelor convenite membrilor care au luat parte în sesiunea examinatoare respectivă: Pentru orice control din partea fiscalului se va prezenta Administrației financiare respective odată cu depunerea impozitului și un exemplar depe Statul de plată al membrilor din Comisiunea exa-

minatoare specificându-se în dreptul fiecăruia suma care s'a reținut cu impozit. Inspector Șef ss. Gocan.

No. 1814—925.

D-l. Maior C. Pleșoianu din Tg. Jiu Str. Tralari Nr. 51 a compus o colecție din cele mai frumoase poezii patriotice eroice.

Despre această colecție criticul literar Eugen Lovinescu zice: „Antologia Locof. Colonel Constantin Pleșoianu făcută cu pricepere și îmbrățișând întreaga noastră literatură dela formele ei latvare și până azi, reprezintă, prlu urmare, o oglindă cât mai fidelă a literaturii române în expresia ei cea mai interesantă.

Ea nu are, însă numai acest scop pur literar; ținește și la unul de educație națională a maselor. Ajunzând în cadrele statului nostru popoare de alt neam, sau chiar români de formațiune istorică, diferită, nu putem găsi un mijloc mai eficace pentru asimilarea lor, decât cultivarea unei conștiinți naționale comune.

Prin căldura tonului, prin idealizarea trecutului, prin înălțimea sentimentului, prin forța comunicativă și decl. socială a versului, poezia patriotică este menită să îndeplinească acest rol de înfrățire în aspirații prin solidaritatea unei conștiinți cu adânci rădăcini în trecutul neamului.

Bine venită sub raportul literar, lucrarea Locof. Colonel Constantin Pleșoianu, este deci și mai bine venită prin posibilitățile de acțiune națională pe care le cuprinde.”

Intrucât la organizarea de serbări școlare veți avea trebuință de această carte, vă recomand procurarea ei dela autor, la adresa de sus.

Oradea-Mare, la 18 Iunie 1925.

Revizor școlar
E. Popescu.

No. 2759—925.

Către Toate direcțiunile școlaelor primare de stat.

În baza art. 140 din Legea Contabilității publice fiecare școală este datoră să aibă un inventar al întregii averi mobile, în care să se inducă și valoarea acestora.

Vă invităm ca întrucât școala n'are încă un astfel de inventar, acela să se compună imediat în 3 exemplare, dintre cari unul să păstrează la arhiva școlael, iar două se vor înalnta în termenul cel mai scurt Revizoratului școlar.

Intrucât unele școli au deja inventar, acela se va mai copia în 2 exemplare, cari se vor înalnta revizoratului școlar.

În inventar este a se induce și biblioteca școlară arătându-se numărul opurilor și volumelor precum și valoarea ei totală.

Oradea-Mare, la 25 Iunie 1925.

Revizor școlar E. Popescu.

No. 1925—925.

Ministerul Instrucțiunii Inspectoratul Regiunii II-a Școlară. Vă comunicăm, Ord. Min. Nr. 39071—925 pentru știre și conformare: „Avem onoare a Vă face cunoscut, că Ministerul a aprobat ca personalul de control să inspecteze să se dea îndrumări căminelor culturale din județele respective, cari sunt înființate de Fundația Prințipele Carol.

p. Inspector Șef. ss. Corbu Silaghi. Șeful serviciului ss. Pop.

Oradea-Mare, la 27 Maiu 1925.

No. 1990—925.

Ministerul Instrucțiunii Direcțiunea Generală a învățământului Primar și Normal rimar.

Libraria Pavel Suru din București Calea Victoriei 73, ne aduce la cunoștință, că a editat o serie de portrete a celor mai de seamă bărbați dispăruți ai neamului nostru.

Dorind ca aceste tablouri să fie cât mai mult răspândite, mai ales că se simte lipsă de tablouri istorice Ministerul le recomandă școalelor ca fiind folositoare.

Costul unui seri de 10 portrete este de 100 (una sută) Lei Director General Ghițescu.

Oradea-Mare, la 2 Iunie 1925.

No. 2157—925.

În înțelesul ordinului Nr. 20755—025 al Ministerului Instrucțiunii Casa Școalelor, toate cărțile științifice maghiare și germane rămase de sub regimul maghiar în bibliotecile școlare au a se trimite Ministerului Instrucțiunii Casa Școalelor în București.

Vă invităm, ca fără amânare să pachetați și expediați aceste cărți la locul arătat, despre ceta ce ne veți raporta anexând și un tablou al cărților trimise.

Ne veți raporta și suma cheltuielilor avute cu transportul pentru a cere dela Casa Școalelor ordonanțarea ei.

Oradea-Mare, la 25 Iunie 1925.

Revizor școlar
E. Popescu.

No. 2178—925.

Cu adresa Nr. 34479 din 6 Aprilie a. c. Ministerul de Interne întemeindu-se pe referatul Dlui Contra Amiral Coandă, membru în comiteul Administrativ prin care expune rezultatul anchetei învinuirilor aduse individului N. Ionescu Brălla, participant la diferite licitații publice în calitate de furnizor, intervenise ca numitul să fie exclus dela orice licitație publică sau angajament prin bună învoială, pentru orice fel de aprovizionări sau efectuări de lucrări.

În vedere că din cazierul judiciar dat de parchetul Tribunalului Ilfov, rezultă că citatul individ a suferit trei condamnări prin sentințe definitive pentru excrocherii și

deosebit de aceasta a mai fost în două rânduri arestat de Poliția Capitalei pentru falsuri și excrocherii, Domnul Președinte al Consiliului de Miniștri aprobă măsura propusă de Ministerul de Interne.

Avem deci a vă aduce la cunoștință Domniei Voastre, cele ce preced, rugându-vă să binevolji a lua măsurile necesare pentru aducerea la îndeplinire a acestei dispozițiuni în toate serviciile centrale și regionale dependente de acel Departament.

No. 2032—925.

Nr. 5503—925 Avem onoare a Vă face cunoscut, că Minister Instr. cu ord. Nr. 54.505—925 a aprobat următoarele sărbători cari se vor ține de elevii unitar.

1. Trei zile de Crăciun.
2. Ziua anului nou.
3. Vinerea Paștilor.
4. Trei zile de Paști.
5. Înălțarea Domnului.
6. Două zile Rusali.

Rugăm a notă aceste sărbători în tabloul sărbătorilor comunicate cu ord. nostru Nr. 2484—926 spre a se putea ține în evidență toate sărbătorile a tuturor confesiunilor. Inspector Șef ss. Gocan.

Oradea-Mare, la 6 Iunie 1925.

No. 2031—925.

Nr. 5446—925 D-L. General de rezervă Alex. Anastasiu a dat la lumină o lucrare intitulată „Dinastia Regală și Poporul Român cu o prefață de d-l. prof. N. Iorga. Ca suplement la aceasta lucrare se oferă portretele Suveranilor, purtând coroana regală.

Aducându-Vă aceasta la cunoștință Vă rugăm a cumpăra aceasta lucrare pentru biblioteca școalei. Prețul broșurei împreună cu portretele este Lei 50. Comenzile se vor adresa direct autorului în București Str. Popa Tatu Nr. 24. Inspector șef. ss. Gocan.

Oradea-Mare, la 6 Iunie 1925.

No. 2071—925.

Ministerul Instrucțiunii pune în vedere tuturor învățătorilor și învățătoarelor dela școlile primare de băieți și fete din țară, să ia măsuri să înghebe fără interzicere muzee școlare pe clase alături de muzeul general. Aceste mici muzee vor fi întocmite potrivit programelor în curs, în colaborare cu elevii clasei îndrumați de învățătorul respectiv. Ele vor fi ca o carte deschisă în care școlarii vor putea să găsească tot materialul necesar a le clarifica ideile și a le da noțiuni exacte despre tot ceea ce înconjoară despre tot ceea ce întâlnesc la tot pasul în cărțile lor, precum și despre tot ce e legat de trecutul îndepărtat al neamului nostru, cum ar fi de pildă o armă veche, un vas, etc.

Alături de muzeele școlare pe clase și bibliotecile populare să se întocmească după acum bibliotecile șco-

lare pe clase, cari să conțină cărți ce interesează viața copilărească potrivit cu gustul și dezvoltarea sufletească, la cari au ajuns elevii respectivi. Sâmbăta de pildă se poate aranja să fie o oră de lectură făcută chiar de elevii cei mai distinși ai școlii sau ai clasei respective.

De asemenea se vor da elevilor îndrumări mai ales celor de la cl. III-a IV-a, să alcătuiască albumuri geografice și istorice, în cari să se colecteze cărți postale ilustrate din tot ce are mai scump și mai frumos țara noastră, precum și din tot ceea-ce găsec mai interesant în cartea neamului.

Cum ar fi de ex: figurile marilor voievozi, scene din viața poporul nostru etc.

Strângerea ilustrațiilor cu vederi din țară se poate face prin corespondență între școlarii din diferite regiuni ale țării. Cu modul acesta s'ar prileji elevilor momente fericite de schimb de idei și unire sufletească, cultivându-le astfel în mod serios mai mult dragostea de neam și bogățiile pământului românesc. p. Ministru ss. Petre Ghibescu.

Oradea-Mare, la 10 Iunie 1925.

Revizor școlar
E. Popescu.

No. 1996/1925.

Învățătorii mai jos arătați sunt invitați să-și plătească nefărăzlat suma cu care datorează revistei „Lumea Copiilor”

1. Petru Tomaș, Abramul Inferior 225 Lei, 2. Marcu Constantin, Abramul superior 225 Lei, 3. Vasile Dudaș, Agraș 112'50, 4. Vasile Strauț, Batăr 225 Lei, 5. Ioan Sevițu Belini, 270, 6. Ioan Nestor, Benești 7. Petru Paul, Berechiu 289'50, 8. Elena Rociu, Bicaciu 139'50, 9. Aurel Colina, Boghia 225 Lei, 10. Nicolae Baci, Borșa, 132 Lei, 11. Gh. Groza, Bratca 139'50, 12. Teodor Constantinescu, Brusturi, 225 Lei, 13. Ilie Ilea, Bucea 139'50, 14. Petru Boer, Budol 225, 15. Aurel Fablan, Bundești 225 Lei, 16. Ioan Danciu, Burzuc 139'50 17. Iustin Popoviciu, Căbești 225 Lei, 18. Ioan Chiș, Căușel 225 Lei, 19. Mihail Marinescu, Cărpești mari 225 Lei, 20. Moisa Goldiș, Chega 139'50, 21. Nicolau Săvescu, Celșoara 225 Lei, 22. Filimon Popa, Cenaloș 28 Lei, 23. Constantin Vărian, Geplu 139'50, 24. Ioan Pop, Chișriid 139'50, 25. Iosif Pop, Cibeiu 225 Lei, 26. Iosif Giroș, Ciulești, 139'50, 27. Petru Căpleu, Ciutelec 225 Lei, 28. Dimitrie Diac, Cociuba Tinca 225 Lei, 29. Pop Adrian, Cordău 139'50, 30. Ursuțiu Atanasie Coroia 225 Lei, 31. Ignajie Popa, Cristior 225 Lei, 32. Gheorghe Giurău, Cuesd 225 Lei, 33. Ludovic Ghenghe, Derma 225 Lei, 34. Ioan Niculiciu, Dornișoara 139'50, 35. Danijl Graut, Dinstg 225 Lei, 36. Elvira Apatean, Dobricionești 34 Lei, 37. Ana Alunar, Dușești 180 Lei, 38. Ioan Mudura, Fâncica 115 Lei, 39. Aron Bulzan, Feheteu 139'50, 40. Aurel Burlus, Fegernic 139'50, 41. Ioan Măndru, Finiș 225 Lei 42. Aurel Popa,

Ghetea 139'50, 43. Oliviu Șimon, Gepiș 225 Lei 44. Vereș Ioan, Girișul de oriș 139'50, 45. Cornel Costă, Gurani 139'50, 46. Alexandru Fogaș, Gurbești 139'50, 47. Iuliu Leu, Gurbediu 139'50, 48. Ilie Pop, Haieu 139'50, 49. Petru Olteanu, Hidișclnan 169'30, 50. Ioan Tămaș, Holod 139'50, 51. Spiridon Costin, Homorogul român 139'50, 52. Mihail Brunchental, Hotar 129'50, 53. Gheorghe Fâșie, Hușasău Central 139'50, 54. Mihail Andrei, Ianoșda 139'50, 55. Maria Sabo, Oșorheiu 270 Lei, 56. Elena Moga, Peșgd 139'50, 57. Sever Buzăla, Petran 270 Lei, 58. Gheorghe Domescu, Picleu 139'50, 59. Efren Țigu, Pocola 139'50, 60. Avram Igna, Ineu 225 Lei, 61. Ioan Popoviciu, Iteu 225 Lei, 62. Ioan Buda, Ioaniș Gurbești 119'50, 63. Gheorghe Paul, Lazuri 225 Lei, 64. Romul Popa, Leș 270 Lei, 65. Cipău Petru Lunșoara 139'50, 66. Gavril Nuțiu, Mădăras 225, 67. Toma Neamțu, Mărghaz 225 Lei, 68. Gheorghe Hoțu, Mocirla 139'50, 69. Liviu Moza, Nădar 139'50, 70. Petru Fehete, Nojorid 202 Lei și 50 bani, 71. Con-71. Constantin Preszure, Olcea 225 Lei, 71. Zaharia Moga, Pomezou Cămpani 139.50 Lei, 73. Elena Lungu, Ponoara 225 Lei, 74. Ioan Berea, Remeși 225 Lei, 75. Victorie Blaj, Rlen 225 Lei, 76. Persida Pinter, Remetua 91.50 Lei, 77. Ioan Lițu, Roit 225 Lei, 78. Alexa Dobos, Surduc 225 Lei, 79. Leontin Mănăstorian, Sântandrei 225 Lei, 80. Vasile Ofariu, Sîțitelec 225 Lei, 81. Ioan Man, Spînus Sălard 139.50 Lei, 82. Aron Handa, Sudris 225 Lei, 83. Alexandru Sabău, Soplac Reiuș 190 Lei, 84. Constantin Popescu, Susag 225 Lei, 85. Constantin Petru, Soimș Beluș 225 Lei, 86. Victor Caba, Sumaj 139.50 Lei, 87. Elena Mureșan, Susturoj 225 Lei, 88. Gavril Cosma, Steiu 139.50 Lei, 89. Alexandru Demian, Târcea 139.50 Lei, 90. Iosif Neagrău, Tămașda 139.50 Lei, 91. Alexandru Iancu, Tărian 225 Lei, 92. Ioan Costă Tăut 405 Lei, 93. Ioan Untea, Roit 225 Lei, 94. Ioan Bororan, Cadea-Mare 129.50 Lei, 95. Savu Panea, Tulca 225 Lei, 96. Petre Giurău, Țigănești Aleșd 139.50 Lei, 97. Ioan Bojoc, Ucuriș 139.50 Lei, 98. Ilie Popescu, Ursad 225 Lei, 99. Dinuț Soare, Valea-Neagră Aleșd 225 Lei, 100. Samuș Sabău, Vașad 225 Lei, 101. Ioan Zaharescu, Urvăș Beluș 225 Lei, 102. Grad Vasile, Valea-tuiMihal 139'50 Lei, 103. Coriolan Borota, Valea-tui-Mihal 139.50 Lei, 104. Constantin Antreescu, Voivozi 225 Lei. Total Lei 19180 Lei. Oradea-Mare, la 2 Iunie 1925. Revizor școlar: E. Popescu.

Tabloul

posturilor vacante din județul Bihor pe anul 1924/925.

Dobricionești	postul 2	Birtin	postul 1
Talpe	" 2	Hodiș Albești	" 1
Jaca Hodoș	" 2	Țașad	" 2
Săucani	" 2	Nimaești	" 1

Stoinești	"	1	Urviș de Belju	"	1
Clit	"	1	Bârzești	"	1
Sohodol Lazuri	"	2	Hodiș Albești	"	1
Cotiglet	"	1	Saldabaj Ceica	"	2
Holod	"	2	Gruitung	"	1
Paușa	"	1	Criștiorii de jos	"	1
Seliște Pomereu	"	1	Birtlin	"	1
Valea Neagră d. jos	"	1	Valea Neagră de jos	"	2
Sacalășău	"	1	Orviz	"	1
Cetariu	"	1	Sârbi	"	1
Cheșereu	"	1	Cherechiu	"	1
Târgușor	"	1	Mădăras	"	2
Osoig	"	1	Sănnicolău p. Săcueni	"	1
Balc	"	1	Tăuteu	post.	1
Misca	"	1	Săniob	"	1
Săntimreu	"	1	Vaida	"	1
Paleu	"	1	Cauaceu	"	1
Urvișele	"	1	Tămășeu	"	1
Otomanii	"	1	Budușlău	"	1
Husasău Tinca	"	2	Cubulcut	"	1
Miersig	"	2, 3	Valea Mare Ceica	"	2
Sănmărtin	"	1			

TABLOUL

posturilor vacante seria II-a pe anul 1924/925.

Prisaca	post	4	Budoiu	post	1
Nermiş	"	1	Cio. aia	"	1
Feneriș	"	1	Carășău	"	1
Păsca	"	1	Sârbești	"	1
Fiziș	"	1	Janca	"	1
Telechiu	"	1	Iteu	"	1
Luneșoara	"	1	Cămpani de sus	"	1
Hidiseian	"	1	Chislașca	"	1 2

Oradea-Mare, la 28 Iunie 1925.

Revizor școlar: *E. Popescu.*

FABRICA CHIMICA SOCIETATE ANONIMĂ

FRAȚII MÜLLER

TELEF. 14—11. ORADEA-MARE STR. VLAICU 20.

Produce în calitate — garantată
ca în timp de pace — cerneala
superioară de scris, copiat, hekto-
graphat, tușuri de desen, și de
stampile în toate colonile între-
buințate; de ceara roșie de si-
gil, vopsele artistice, — și de
studiu, în ulei, vopsele aqua-
rele — în nasturi.

Cereți în toate librăriile și papetăriile **cerneala MÜLLER** de care se folosesc
toate școlile și oficiile din România-Mare

Nu este bun patriot cel care nu sprijinește
— — — industria internă! — — —

Inscrierile la liceul „Gojdu“.

La Liceul „Em. Gojdu“ din Oradea-Mare sunt vacante pentru viitorul an școlar în clasă V-a 120 locuri. În caz că numărul candidaților nu va trece de 120, nu se va ține examen. În caz că trece de acest număr, examenul se va ține din limba română și aritmetică; data ținerii examenului se va anunța după închiderea înscrierilor, când se va ști câți candidați sunt. — Acele necesare pentru înscriere sunt: certificat de 4 clase primare; extract de naștere și bilet de revaccinare.

Inscrierile se vor face probabil între 1—15 Septembrie. Cei interesați pot lua deslușiri mai pe larg dela direcția liceului, strada Spiru Haret No.

No. 2070—925.

Circular

Ministerul Instrucțiunii Direcțiunea Generală a Învățământului Primar și Normal Primar.

Ministerul Instrucțiunii în dorința de a stimula și a încuraja cât mai mult pe cei cari, au frecventat regulat cursurile complementare și de adulți și au arătat un deosebit interes pentru ele prin învățatură și purtarea pune în vedere tuturor Comitetelor Școlare ca cu prilejul stărușii lui de an să se dea premii sau orice forme elevilor cari s'au distins spre a se da pildă tuttora importanța acestor cereri.

Premiile se vor da nu atât pentru sporul de cunoștințe dobândite cât mai ales pentru străduința ce s'a depus de către adulți în vederea luminării lor, pentru buna ascultarea și venirea regulat și pentru dragostea de îndeplinirile practice.

Odată cu aceasta se vor da tuturor școlărilor pe lângă premii obișnuite pentru silința la învățatură în deosebi premii de virtute, pentru acei elevi cari au dat probe de purtare frumoasă, de o inimă nobilă, de un cuget curat, de o atitudine religioasă etc.

Alegerea se va face de însuși elevii claselor fiindcă adeseori ei îi cunosc mai bine decât noi cei mari.

Nu se va pierde în vedere nici pe elevii dela cursul elementar care s'au distins la lucru, pe care li vor menționa în fața mulțimii și se va da un semn distincțiune dacă socotiți că e posibil să faceți aceasta în fața tuturor părinților elevilor, care vor păstra numai amintiri frumoase despre școala luminii și a culturii puterea educatoare a ei.

Oradea-Mare, la 25 Iunie 1925.

(ss) Ministrul *Petre Ghișescu*

// DOROTHEUM //

birou de licitații Str. Giorogaru No. 14

Primește și vinde în licitații
pe lângă condiții avanta-
gioasă obiecte de artă: Por-
celanuri, tablouri, lucruri
de mână, mobile etc., etc.

In atențiunea onor. public!**Firmă Românească
„CORVINUS“**

Institut de liniatură, fab-
rică de registre și legă-
:: torle de cărți ::

ORADEA-MARE
Bulev. Regele Ferdinand 16.
Proprietar: ILIE FERDINAND

Mai estin ca ori unde!

Librărie—Papetărie**Oradea-Mare, Piața Unirii 16.****CORVINA**

Depozit de cărți de școală, cărți, lite-
rare și de știință; biblioteca „Pentru
toți”. „Căminul” etc. Depozit de hârtie.
Furnituri de birou și recuzite de tot
felul pentru școli.

Tipografia: Strada Francisc Deac No. 2. Telefon 10-02.

Aranjată cu cel mai variat și modern material. — Execută
promt și cu prețurile cele mai moderate:
Ziare, Broșuri, Reviste, Afișe, Bilanțuri, Anunțuri,
Invitări, Registre, Cărți de vizită și tot felul de
lucrări atingătoare în această branșă.

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ
SOCIETATE ANONIMĂ
ORADEA-MARE

Librăria:**B-dul Regele
Ferdinand 11. Tel. 10-16**

Asortată cu tot felul de cărți di-
dactice și rechizite școlare; reviste
și cărți literare și de știință românești și
străine, furnizează cu prețuri de concurență:

Hârtie, Creioane, Tocuri, Penițe și Materiale pentru
Bănci și Birouri.

Legătorie de cărți: face orice lucrări ireproșabile în
această branșă; adresați-vă cu toată încrederea pentru convingere.
Comenzile se efectuează cu cea mai mare atenție și prompt.